

Леся М. Побоченко, Наталія М. Грущинська,
Марина В. Корж, Катерина В. Сидоренко

СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНОЇ ВИРОБНИЧОЇ КООПЕРАЦІЇ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АВІАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ

Метою статті є комплексне дослідження ролі та значення стратегій міжнародної виробничої кооперації для зміцнення конкурентоспроможності підприємств повітряного транспорту в умовах сучасної глобальної економіки. Дослідження базується на системному підході та використовує методи аналізу та синтезу для вивчення сучасних тенденцій та моделей співпраці в світовому авіабудуванні, метод класифікації - для систематизації стратегій кооперації за рівнем інтеграції. Аналіз конкретних прикладів з практики компаній Boeing, Airbus, Embraer, CFM International та ін. дозволив ідентифікувати основні ризики кооперації та шляхи їх мінімізації. У статті доведено, що в авіаційному секторі міжнародна виробнича кооперація еволюціонувала від простого субконтрактингу до складних, глибоко інтегрованих форм, таких як ризик-розділені партнерства та спільні підприємства, ставши стратегічним імперативом. Встановлено, що конкурентоспроможність сучасного авіаційного підприємства визначається не стільки його автономними можливостями, скільки його позицією та роллю в глобальних виробничих мережах. Систематизовано основні стратегії кооперації та проаналізовано пов'язані з ними стратегічні, операційні, технологічні та політичні ризики. Обґрунтовано, що успіх співпраці залежить від наявності ефективної системи управління цими ризиками. Наукова новизна полягає у комплексному осмисленні та систематизації стратегій міжнародної виробничої кооперації для авіаційного сектору, що, на відміну від існуючих досліджень, поєднує теоретичні засади з аналізом конкретних бізнес-кейсів та ризиків, пропонуючи цілісне бачення проблеми. Результати дослідження можуть бути використані керівниками підприємств авіаційного сектору при розробці та обґрунтуванні стратегій виходу на міжнародні ринки, виборі оптимальних моделей співпраці та побудові систем управління коопераційними ризиками.

Ключові слова: авіаційний транспорт, конкурентоспроможність, стратегія, міжнародна виробнича кооперація, стратегічний альянс, спільне підприємство, ризик, глобальні ланцюги створення вартості.